

KOMPARACIJA PRIDEVA

INDIKATIV PERFEKTA AKTIVA

GRAĐENJE KOMPARATIVA

- Kada hocemo da napravimo komparativ prideva, uzimamo genitiv muškog roda, na primer od clarus, a, um – clarus 3, slavan – CLARUS, -I, pošto je clarus za muški rod i menjamo po drugoj deklinaciji, odbijemo nastavak za genitiv -I i ostaje nam CLAR-. Od ovog oblika gradimo komparativ za sva tri roda tako što za muški i ženski rod dodajemo nastavak -ior, ioris, a za srednji -ius, ioris. Primetićemo da je promena muškog i ženskog roda kao kod imenica victor, -oris, mercator, -oris, m, itd. tj. komparativ se menja po III deklinaciji suglasnicke osnove.

PRIMER ZA KOMPARATIV – MUŠKI I ŽENSKI ROD

• m.f. sg.	m.f. pl.
nom. clarior	clariores
gen. clarioris	clariorum
dat. clariori	clarioribus
acc. clariorum	clariores
voc. clarior	clariores
abl. clarioribus	clarioribus

PRIMER ZA KOMPARATIV – SREDNJI ROD

- Za srednji rod promena ce biti kao kod imenica tempus, oris, n. tj. po III deklinaciji suglasincke osnove za srednji rod.

n. sg.	n. pl.
nom. clarius	clariora
gen. clarioris	clariorum
dat. clariori	clarioribus
acc. clarius	clariora
voc. clarius	clariora
abl. clariore	clarioribus

KOMPARATIV PRIDEVA TREĆE DEKLINACIJE

- Isto tako gradimo komparativ i od prideva III deklinacije, s tim što kod ovih prideva odbijamo nastavak za genitiv -is:
brevis, e – kratak, genitiv je brev-is, kada odbijemo -is ostaje nam brev- i odna za komparativ muškog i ženskog roda dodajemo -ior, -ioris – brevior, brevioris, a za srednji rod – ius, -ioris – brevisius, brevisioris. Komparativ se uvek menja po III deklinaciji suglasničke osnove.

SUPERLATIV PRIDEVA I, II I III DEKLINACIJE

- Kada od genitiva muškog roda odbijemo nastavak -i, ili -is, dobijemo osnovu kao kod komparativa na koju ćemo da stavimo nastavke za superlativ -issimus, -issima, -issimum. Superlativ se menja po II, I, II deklinaciji.
clar-issimus, clarissima, clarissimum;
brev-issimus, brevissima, brevissimum;
NB Svi pridevi koji se završavaju na -er u muškom rodu superlativ grade dodavanjem -rimus, rima, rimum:
acer, acris, acre – pozitiv prideva
superlativ – acerrimus, acerrima, acerrimum;
pulcher, pulchra, pulchrum – pozitiv prideva
Superlativ – pulcherrimus, pulcherrima, pulcherrimum;

PRIMERI

- longus 3 – dug, a, o
komparativ: longior, longioris, longiori, itd. po III suglasničke osnove za m. i f.
longius, longioris, longiori, longius, itd. po III sugl. za n.
superlativ: longissimus, longissima, longissimum – II, I, II deklinacija
fortis, e, – hrabar
komparativ: fortior, ioris, m.f. ; fortius, -ioris, n. III dekl. suglasničke osnove;
superlativ: fortissimus, fortissima, fortissimum – II, I, II deklinacija.

KOMPARATIV PRIDEVA - UPOTREBA

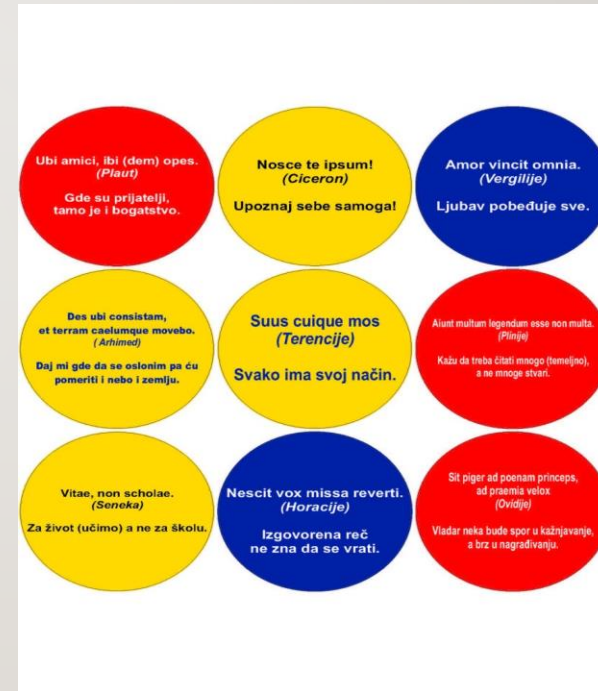

- Imenica (lice ili predmet) u odnosu na koje se vrši poredjenje iskazuje se:
  1. ablativom: Nemo fortior Hercule est. Hercule – ablativ. Niko nije hrabriji od Herkula.
Marcus prudentior ceteris pueris. Ceteris pueris – ablativ. Marko je mudriji od ostalih dečaka.
Pavo pulchrior ceteris avibus est. Ceteris avibus – ablativ. Paun je lepši od ostalih ptica.
  2. prilogom quam sa nominativom: Marcus prudentior quam ceteri pueri est. Ceteri pueri – nominativ. Marko je mudriji nego ostali dečaci.

SUPERLATIV PRIDEVA - UPOTREBA

- Graculus superbissimus omnium avium est. Omnium avium – od svih ptica – genitiv. Čavka je najoholija od svih ptica.
Homerus clarissimus Graecorum poetarum fuit. – Graecorum poetarum – genitiv. Homer je bio najslavniji od grčkih pesnika.

INDIKATIV PERFEKTA AKTIVA

- Pored perfekta koji se završava na –vi – ui, razlikujemo još:
- Perfekat sa reduplikacijom:
- Do, I. Dedi, datum – dati
- Perfekat na –si:
- Scribo, 3. Scripsi scriptum – pisati;
- Perfekat sa duženjem osnovnog vokala:
- Lego, 3. Legi, lectum - čitati

